

Їх було троє проти нього одного. Розташувались півколом, вони пружинили на ледь зігнутих ногах, готові будь-якої миті кинутись уперед, на супротивника, або відскочити. Їхні рухи нагадували котячі — м'які та обережні й разом з тим стрімкі та сильні. Вони намагалися підкрастися ззаду, але той не пускав, відступаючи і пильно стежачи за кожним із них.

Нападники зовсім не виглядали дрібнотою: середні на зріст, міцні та жилисті, зі широкими спинами, а однакові короткі стрижки робили їх схожими між собою. Та навіть поруч з такими хлопцями одинак виглядав справжнім гігантом. Вищий на голову, майже вдвічі ширший у плечах, він, здавалося, мав розжбурляти їх за лічені секунди. Його напруженою постаттю та чіткими рухами мимоволі можна було замилюватися.

Ще крок — і позаду стіна. Найнебезпечніший із супротивників, який стояв з ним віч-у-віч, зробив кілька обманних рухів, аби вивести здорованя з рівноваги, але марно. Той блискавкою метнувся вперед і з розвороту вдарив ногою середнього. Удар виявився настільки несподіваним для нападника, що той одразу перекинувся навзаки. Другий, відчуваючи, що наступний удар дістанеться йому, встиг відскочити, а третій таки захопив кремезня за куртку. Вони зчепились, і за мить менший уже летів сторчголов. Але той, який устиг відскочити, стрімко кинувся йому в ноги, а інший, котрий першим прийняв удар, уже сидів на

спині велетня, обхопивши його за шию. Скинути його не вдалось, і вони завалились усі разом, а за якусь мить і третій опинився зверху. Це відчайдушне борсання точилось якусь хвилину, доки здорованя не скрутили так, що він не міг і ворухнутись: один заламав його ноги, другий заволодів рукою та шиєю, третій намертво сів на другу руку. Жодного шансу вирватися не залишилося.

— Ну, все, харош... — прохрипів здоровань. — Ну! С... синки... Наступного разу я вас п... поламаю...

Напевно, йому добряче притиснули або вдарили губу, і він пробував її пальцем, чи нема крові, напівзлостиво-напівжартівливо зиркаючи на своїх недавніх супротивників.

Тренування давно закінчилось, і більшість хлопців порозходилося. Ті, які залишилися, займалися «вільною творчістю»: качались або спостерігали за щойно закінченим поєдинком. Той, у червоній куртці, котрий першим прийняв удар, потирав рукою ребра й відсапувався. Куртка на спині потемніла від поту.

— Що, Сергію, дісталось? — запитав хтось із хлопців, проходячи поруч.

— Йому більше перепало, — заперечив «червоний», хитро зиркнувши на тренера. — Правда ж, Євгене?

— Ти мені п-поговори, — буркнув той, — с... синки... Призвичаїлися гуртом батька бити... П... поламаю...

Євген уже розв'язав пояс білої куртки, і його довгі кінці волочилися килимом, торкаючись синіх з лампасами трусів та довгих м'язистих ніг.

— А чого чекати? — Сергій рвучко скочив на килимі й зав'язав пояс на куртці. — Га? Сам на сам.

Вийшовши на центр килима, зробив кілька рухів, запрошуючи тренера. Той, щойно всівшись, неохоче підвівся, але несподівано розізлився і майже побіг до нього:

— Ну все, ти захотів...

— А як: творчо чи не дуже?

— Жодної творчості, спортивне самбо, — і Євген кинувся на нього.

Вони закрутилися по килимі. Попри дефіцит маси та досвіду, Сергій був прудкішим. Певний час йому вдавалося триматися. Він уникнув кількох підсічок і якогось моменту мало не кинув Євгена через стегно. Але тягатися з ним довго не міг. За дві хвилини вони завалилися на килим, причому Євген опинився зверху. Сергієві вдалося відстояти руку, та Євген миттєво заволодів ногою. Больовий прийом став неминучим. Вільною рукою Сергій застукав по килимі, рятуючись од неминучого болю.

— Ж... живи, с... синок, — весело видихнув частинками Євген, як завжди, ледь-ледь затинаючись. — Ну, є ще б... бажанчі сам на сам? Н... нема? Отож...

І він скинув куртку, оголивши могутній торс. Хлопці в залі, заздрісно зиркаючи на нього, роздягалися й запихали в сумки мокрі куртки, які не завадило б перед цим викрутити. Дехто сидів на килимі, розслабляючись, заплющивши очі, й тільки Сергій, упершись кулаками в килим, ще віджимався від нього.

Чоловік середніх літ зі сивиною в зачесаному назад волоссі підвівся зі стільчика на балконі. Він бачив

усе, що відбувалося внизу, на килимі. Більше того — уважно спостерігав за спортсменами упродовж усього тренування і навіть після його закінчення. Нарешті йому набридло. Тож коли Сергій закінчив віджиматись і перекинувся на спину, темно-сірого піджака, до якого вже звук, не побачив.

— Що за мужик? — запитав невідомо кого Андрій, хлопець у білій куртці, котрий сидів поруч. — Крутиться тут уже третє чи четверте тренування.

— Наставник збірної, — пожартував Сергій, — приїхав тебе під знамена запрошувати.

Нарешті зал спорожнів. Євген, зачинивши двері, попростував з кількома хлопцями через парк, а Сергій побрів до тролейбусної зупинки. Сьогодні він утомився і потягнув стопу. Наслідки торішньої травми давалися взнаки.

— Сергію! — озвався до нього чоловік, виходячи із припаркованого біля тротуару авто. — Перепрошую, Сергієм вас звати, я не помилився? Маю до вас справу...

Довге пальто, простоволосий. Зі знайомої зачіски та сивуватого волосся Сергій одразу впізнав того, з балкона. Чоловіка, який сидів там уже четверте тренування, одного разу навіть у товаристві директора спортшколи.

— Чого вам? — не надто привітно запитав Сергій.

— Та є невеличка розмова. Може, сядемо в машину? Там і поговоримо. До речі, підкину вас, куди скажете.

— Та я, власне, звук їздити тролейбусами... — завагався Сергій.

Але той виявив наполегливість і без слів відчинив дверцята машини. Сергій, знизавши плечима, сів у авто.

— Борис Олександрович, — відрекомендувався співрозмовник, подаючи руку.

— Сергій.

— Знаю, знаю, — завів мотор. — Дивлюся за тренуваннями, чую, що ви говорите, вже зрозумів. То куди їдемо? До речі, на тренуваннях я був присутній з дозволу директора спортшколи, він мій добрий знайомий.

— Бульвар Космонавтів, студмістечко, — сказав Сергій.

Машина рушила з місця. Прискорювати події Сергій не збирався. Мовчав. Обіцяну розмову почав Борис Олександрович.

— Ну що ж, — сказав, — до діла. Хочу запропонувати вам роботу, думаю, за фахом і з непоганою платнею. Як ви на це дивитесь?

Пропозиція виявилася несподіваною.

— Це ж за яким фахом? — уточнив Сергій.

— Ну... — Борис усміхнувся, — маю на увазі те, чим ви тут займаєтеся, — до свистка і, головне, після. До речі, що ви називаєте «творчістю»? Начебто не карате... Я взагалі-то не дуже розуміюся. Дилетант...

— Бойове самбо. Те, що культивували донедавна у військах спеціального призначення. Вивчаємо для загального розвитку. А ви що, пропонуєте мені зайнятися рекетом? Тепер це знову модно?

— Я схожий на мафіозі? — новий знайомий розсміявся. — Не жартуйте, Сергію. Нічого проти-законного, якщо не брати до уваги, що ви не будете

ділитися прибутками з державою. Не такий великий гріх, ну, та вона про це й не знатиме. Робота приватного тренера, скажімо так, з бойових мистецтв. Так це тепер зветься?

— Який з мене тренер? — стелю плечима Сергій. — Я сам, бачили, тренуюся. Моя кваліфікація не така висока, щоб я міг вчити ще когось.

— Чому ж? Виглядаєте ви досить переконливо. До того ж мені казали, що ви — кандидат у майстри спорту.

— Ну то й що? Я займаюся спортивним самбо, виступаю за університет. Тому мене досі й не вигнали звідти. Те, що ми робимо після тренування, — просто захоплення, так, для розваги. Не можу я когось цьому навчити. Знайшли сенсея... З мене сміятимуться, та й із вас також. Краще Євгенові запропонуйте. Він не дуже завантажений, гадаю, погодиться.

— Не підходить мені ваш Євген, — категорично заявив співрозмовник, повертаючи кермо. — Він — примітивна людина, та й завеликий. Мені підходите ви. Скажіть чесно, ви що, не зможете дати відсіч на вулиці?

— Гадаю, що зможу, — подумавши, відповів Сергій.

— Ну от, — зрадів той. — То навчіть і ближнього!

— І кого ж, ви хочете, щоб я навчив?

— Мою... скажімо так, дружину.

Після цієї заявочки Сергію стало навіть весело.

— Вашу дружину? А... як ви це собі уявляєте? Вважаєте, що жінку ваших років можна навчити тому, що бачили у залі?

— Можна, — впевнено хитнув головою співбесідник. — Тому що, по-перше, вона дуже молода, дуже... І не дивіться так на мене, це некоректно. По-друге, вона у прекрасній фізичній формі й деяку підготовку вже має. А по-третє, вона дуже такого хоче. Це, як би вам пояснити... Свого роду бзик. Заскок. Її ідея-фікс, але що поробиш? Бажання коханих жінок треба виконувати, інакше вони нас розлюблять. П'ять доларів за тренування. Гадаю, непогана платня. То як?

— А чому вона не займається в якійсь спортивній секції? — запитав Сергій.

— Бо я можу дозволити собі найняти індивідуального тренера.

— Ну, а чому саме я? У мене нема тренерського досвіду. Зрозумійте, я не можу гарантувати, що когось навчу чогось путнього.

— Бо, на мою думку, ви — кращий з тих, які тут тренуються, до того ж із усього видно, що скромна, спокійна та порядна людина.

Сергій зняв трикотажну спортивну шапочку і пошкріб потилицю.

— А ви не могли б розповісти конкретніше, що маю робити?

— Займатися з нею не менш як тричі на тиждень. Програма — на ваш вибір і, так би мовити, смак. Усе, що ви вважаєте за потрібне для самозахисту на всі випадки життя плюс загальна фізична підготовка. Ось коротка суть. І не вагайтеся. Вам же не треба буде зробити з неї чемпіонку світу! Тільки навчити чомусь корисному. А це ви, безперечно, зумієте. То як?

Сергій не знав, що й відповісти. Бути іграшкою для вдовоаної дівахи, яка не знає, куди подітись із

нудьги... Але гроші... Розв'язання купи фінансових проблем. Урешті-решт, відмовитися ніколи не пізно.

— Отож, тричі на тиждень, — повторив Сергій, подумки прикидаючи суму заробітку, що зараз падав йому заледве не з неба.

— Я казав: не менше трьох. Хочете — можете щодня займатися. П'ять доларів за тренування. Будете займатися частіше — отримаєте більше.

— А дама потягне — щодня? — засумнівався Сергій.

— Потягне, не хвилюйтеся за неї.

Господар авто був високої думки про здібності своєї дружини.

— То як? Що вирішили?

— Можна спробувати, — зважився Сергій. — Коли починати?

— Хоч завтра, — новий знайомий вийняв із внутрішньої кишені пальта картку і простягнув хлопцеві: — Ось візитка. Там адреса і телефони. Зал — у нашому помешканні. Мою подругу звати Юлія. І ще одне... — він зробив паузу. — Не афішуйте ніде нашої домовленості, хоча, власне, особливої таємниці тут нема. По-друге, не намагайтеся встановити зі своєю ученицею якихось інших стосунків, окрім робочих! Ви розумієте, про що я? Позбудетеся щонайменше заробітку...

Машина загальмувала біля бульвару Космонавтів. Не знаючи, що йому зараз доцільніше — радіти чи дивуватися, Сергій потиснув руку новому знайомому, вийшов з машини і розчинився у темряві студентського містечка.